

Posudek na diplomovou práci Ladislava Výmoly

“Film adaptations of selected English dystopian novels – An analysis of chosen aspects of tight and loose approaches to film adaptations of novels”

Diplomová práce Ladislava Výmoly se zaměřuje na rozbor a srovnání filmových adaptací slavných románů vybraných britských spisovatelů od konce 19. století až po druhou polovinu století dvacátého, jmenovitě *The War of the Worlds* (1898) Herberta George Wellse, *Heart of Darkness* (1899) Josepha Conrada, *Lord of the Flies* (1954) Williama Goldinga a *A Clockwork Orange* (1962) Anthonyho Burgesse. S výjimkou druhého jmenovaného se jedná o stejnojmenné filmové verze, konkrétně *The War of the Worlds* Stevena Spielberga z roku 2005, *Lord of the Flies* Petera Brooka z roku 1963 a *A Clockwork Orange* Stanleyho Kubricka z roku 1971. Analyzovanou filmovou verzí Conradova románu je *Apocalypse Now* Francise Forda Coppoly z roku 1979. Co spojuje všechny tyto romány je kritické vyobrazení negativní reality, přesto bych se odvážil polemizovat s tím, že se vždy jedná o dystopická díla (minimálně *Heart of Darkness*, a z větší části *Lord of the Flies*, patří spíše do jiného žánru). Zároveň tyto romány, a potažmo i jejich filmové verze, vykazují spoustu odlišností, jako například dobu vzniku, míru autobiografické projekce autora či společensko-historické pozadí. Proto považuji dané téma za zajímavou příležitost pro zkoumání problematiky převodu románové předlohy na filmové plátno z několika možných perspektiv.

Neoddiskutovatelnou předností práce je její jasná a ucelená formální a organizační struktura, její rozdělení do částí a kapitol jasně odráží autorčin cíl i strukturu její argumentace. Práce je psána velmi dobrým jazykem a čtivým stylem s minimem gramatických a jazykových nepřesností. Další předností práce je její úzká provázanost mezi teoretickou a praktickou částí a je zřetelné, že praktická část se opírá o informace diskutované v části teoretické. Mám zde na mysli především širokou škálu teoretických přístupů k realizaci filmové adaptace románové předlohy, včetně jednotlivých dílčích kritérií, podle kterých je možné provést její analýzu (textual fidelity/spiritual fidelity, atd.). Praktická část pak na teoretickou plynule navazuje a rozebírá vybrané adaptace podle těchto kritérií a teoretických přístupů, na základě čehož je zařazuje buď do kategorie „volné“ nebo „těsné“ adaptace. Všechny tyto kapitoly jsou velmi precizní a dokládají, že diplomant je motivován skutečným zájmem o danou problematiku. Navíc je třeba ocenit, že se v práci nevyskytují žádné redundantní popisy dějů románů a filmů, pouze pokud ilustrují některé z kritérií.

Má jediná otázka se týká závěrečného shrnutí práce („Conclusion“), ve které diplomant shrnuje získané poznatky a dílčí závěry. Tento text opět funguje dobře v rovině výsledků (následků), poněkud zde ale postrádám rovinu příčin. Jinými slovy, co všechno mohlo hrát (či hrálo, pokud toto lze zjistit s jistotou) roli v tom, proč konkrétní adaptace vypadá tak, jak vypadá – cílová skupina diváků, žánr a typ filmu, rozpočet, cíle, které film sleduje, umělecké či komerční ambice tvůrců, atd. Mohl by toto diplomant u obhajoby doplnit?

Na závěr bych se rád diplomanta zeptal na jeho osobní názor ohledně tzv. těsných filmových adaptací románových předloh – jaká je hodnota přenosu takto komplexních textů do omezeného formátu celovečerního filmu? Nestává se taková adaptace nevyhnutelně jakousi simplifikovanou verzí či dokonce monotematickou parafrází originálu? Je vůbec možné, a tudíž legitimní, se pokoušet o tato filmová zpracování? Nebylo by v takovém případě vhodnější volit spíše formát několikadílného seriálu s mnohem větší celkovou časovou dotací a pro celovečerní film preferovat pouze adaptaci volnou?

Z výše uvedeného se domnívám, že diplomová práce Ladislava Výmoly je velmi zajímavá, dobře strukturovaná a podepřená znalostí a využitím primárních i sekundárních zdrojů. Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně až velmi dobře** v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze 5.9. 2013

.....
PhDr. Petr Chalupský, PhD.
vedoucí práce